

הקדמה

תשע"ה

נוער מוביל תהליכים חברתיים וערכיים

לארגון המבצע את

נוער מוביל תהליכים חברתיים וערכיים 127

י"י

יחד שבטי ישראל יחסי דתיים וחילוניים

רציונל: כתב הרמב"ם על מצוות אהבת ישראל: "מצווה על כל אדם לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כגופו, שנאמר 'ואהבת לרעך כמוך'. לפיכך צריך שיספר בשבחו ולחוס על ממונו, כמו שהוא חס על ממון עצמו ורוצה בכבוד עצמו; והמתכבד בקלון חברו, אין לו חלק לעולם הבא" (רמב"ם, הלכות דעות פ"ז, ה"ג).

תלמידיו החמ"ד בוועידת ההיגוי לקראת "הקהל - למען ציון" שהתקיימה בסיוון תשע"ב הצביעו ברחב קולות מוחלט על רצונם לעסוק בנושא החברתי "יחסי דתיים חילוניים". זאת מתוך הבנה ואמונה כי עתידה של האומה הישראלית תלוי במערכת יחסים של כבוד ושותפות בין כל חלקי האומה, כפי שכותב הראי"ה: **"כנסת ישראל היא תמצית ההווה כולה, ובעולם הזה נשפע תמצית זו באומה הישראלית ממש, בחומריה ורוחניה, בתולדתה ואמונתה"** (הראי"ה, אורות עמ' קלח).

שלב א' של הפעילות שלפניכם נועד לעורר את המשתתפים לחשיבה על יחסי דתיים-חילוניים. שלב זה נועד לאפשר כל אמירה, מחשבה ודעה במטרה לברר את הלכי הרוח והקשיים המשותפים למרבית התלמידים בכיתה.

שלב ב' של הפעילות נועד לרתום את המשתתפים להעלאת רעיונות מעשיים לשיפור מערכת היחסים בין דתיים לחילונים מתוך כבוד והבנה.

יחד שבטי ישראל

מטרות:

1. לברר עם המשתתפים את חשיבותם של מערכת יחסים של כבוד ושותפות הדדית עם כלל ישראל.
2. לעודד את המשתתפים להעלות רעיונות מעשיים לקירוב לבבות וליצירת הבנה והערכה הדדית ולבנות פעילויות משותפות.

חלק א'

עזרים:

- נספח מס' 1: "יש"י - יחד שבטי ישראל" - אסופת קטעי מידע מגוונים בנושא "יחסי דתיים וחילונים" (8 מקורות שונים)
- נספח מס' 2: "עגלה ריקה או שירה חדשה?" - דף אישי, כמספר המשתתפים
- נספח מס' 3א': "אהבת ישראל" - דף משימה זוגי, מחצית ממספר המשתתפים
- נספח מס' 3ב': "אהבת ישראל" - דף משימה קבוצתי, כמספר הקבוצות
- נספח מס' 4: "אלו דברים" - כמספר המשתתפים
- נספח מס' 5: "דף שיקוף" - הצעה

מהלך ההפעלה

שלב הכנה: המנחה יבחר את קטעי המקורות מתוך אסופת קטעי המידע "יש"י - יחד שבטי ישראל" - נספח מס' 1, ויערוך דף מקורות לכיתתו (זוגי, קבוצתי או למליאה).

שלב א' - פתיחה

להלן כמה הצעות לעידוד חשיבה על נושא "יש"י - יחד שבטי ישראל".

הצעה 1:

- שמש אסוציאציות סביב המושג "יחסי חילונים ודתיים"

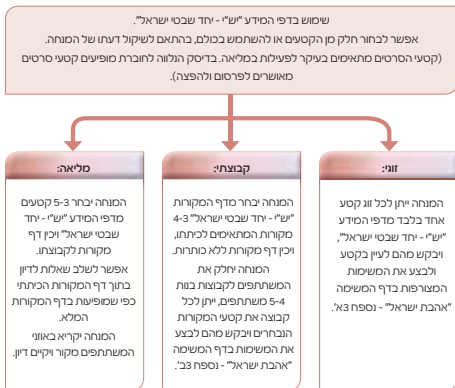
הצעה 2:

- המנחה יבחר אחד מקטעי המקורות (נספח מס' 1) ויקריא אותו באוזני המשתתפים, או יקריין סרטון ויברר עם המשתתפים מחשבות, תובנות או רגשות שהתעוררו בעקבות קטע זה.

הצעה 3:

- המנחה יחלק למשתתפים דף אישי - "עגלה ריקה או שירה חדשה?" (נספח מס' 2), ויבקש מהם לעיין בו ולבצע את המשימה.
- המנחה יקיים סבב בין המשתתפים ויבקש מהם לשתף את המליאה ברגשות שבהם בחרו להגדיר את הרצוי והמצוי ביחסי חילונים ודתיים.

שלב ב' - זוגי/ קבוצתי/ במליאה

שלב ג' - מליאה

- המנחה יבקש מנציגי הקבוצות או הזוגות לשתף את המליאה בתוצרי החשיבה שלהם.
- המנחה יחלק למשתתפים דף משימה אישי "אלו דברים" (נספח מס' 4) ויבקש מן המשתתפים למלא אותו.
- המנחה יאסוף את הדפים לצורך הגדרת הנושאים המרכזיים.

שלב ביניים:

- מחנך הכיתה יחד עם נציגי הכיתה יעיינו בדפים שנאספו ויבחרו ארבעה-חמישה קשיים, אתגרים או נושאים המשקפים את הלכי הרוח המרכזיים בכיתה.
- מומלץ לסכם ולמנות את מספר ההתייחסויות הכיתתיות לכל קושי, אתגר או הצעה שהועלו.
- עשויים לעלות נושאים כגון:
 1. השפעת התקשורת על יחסי דתים וחילונים
 2. זהות דתית-לאומית (מגובשת/ לא מגובשת)
 3. דתיים-לאומיים או דתיים-חרדים
 4. פתיחות וסגירות
 5. תרבות המערב
 6. ועוד
- כל נושא יירשם על דף A3 ככותר. דפים אלו ישמשו את הכיתה בחלק ב' של הפעילות.

חלק ב':

עזרים

5-4 דפי A3 כמתואר בשלב הביניים

- מדבקות קטנות צבעוניות (10 מדבקות עבור כל משתתף)
- מכשירי כתיבה
- נייר דבק

מהלך ההפעלה

שלב א' - קבוצתי

המנחה יחלק את המשתתפים ל-4 קבוצות,

כמספר הכותרים שבהם רוצים לעסוק (דפי A3 משלב הביניים).

כל קבוצה תתבקש להציע רעיונות לשיפור ולקידום הקושי או האתגר המוצג בכותרת.

שלב ב' - מליאה

- המנחה יתלה את הדפים על קירות החדר.
- המנחה יחלק לכל משתתף 10 מדבקות קטנות צבעוניות (אין חשיבות לצבע).
- המנחה יבקש מן המשתתפים להסתובב בחדר ולסמן במדבקה את עשרת הרעיונות החשובים ביותר והמעשיים ביותר בעיניו.

סיכום:

- המנחה יעבור עם המשתתפים על הרעיונות שבהם בחרו מרבית המשתתפים (מומלץ לסמן רעיונות אלו בצבע בולט) - רעיונות אלו יהוו בסיס ל"דף שיקוף" כיתתי בנושא "ישי" - יחד שבטי ישראל".

בנוסף

- הכיתה תבחר **רעיון אחד** לשינוי או לקידום יחסי חילונים-דתיים, שבו הם רוצים ויכולים לפעול במישור האישי או הכיתתי **לאלתר**, בלי להמתין להמשך התהליך.

סיכום שלב הקהל כיתתי:

- המנחה/ מחנך הכיתה ונציגי הכיתה ינסחו "דף שיקוף" ובו ארבעה רעיונות מעשיים לשינוי או קידום בקשר ליחסי חילונים-דתיים במרחב האישי והציבורי (רצ"ב דוגמה לדף שיקוף, נספח מס' 5).
- את דף השיקוף יכינו מחנך הכיתה ונציגי הקהל הכיתתיים בהסתמך על 4-5 דפי הכותר שבהם עסקה הכיתה בשלב ב' של הפעילות.
- דף זה נועד לשקף את הלך הרוחות הכיתתי: הן את הדעות הרווחות בקרב מרבית תלמידי הכיתה והן דעות קצה או דעות יחיד שהושמעו בכיתה.
- המנחה יעביר את "דף השיקוף" לרכז החברתי.
- מומלץ "לשקוף" את הדף שנובש בכיתה להורי הכיתה ולכלל קהילת בית הספר.

- דף צבעוני הכולל גם תיאור של עבודת הכיתה
- מצגת
- סרטון ב-youtube
- פתיחת דף פייסבוק
- חולצה, סווצ'ר, כובע

יחסי דתיים חילוניים

אסופת קטעי מידע ומקורות

יש"י - יחד שבטי ישראל יחסי דתיים-חילוניים אסופת קטעי מידע

מפגשי דתיים חילונים

המציאות החברתית הישראלית היום יוצרת הפרדה קבועה בין דתיים לחילונים במסודות החינוך, בתנועות הנוער, במקומות הבילוי ועוד. בנוסף, החקיקה והפולמוס הציבורי סביב נושאי דת ומדינה ואופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית מחדרים את המתח ואת אי ההסכמה. מציאות זו גורמת לתחושות של ניכור, זרות, חולשה חברתית ובלבול זהות בין דתיים לחילונים בישראל.

מטרות המפגשים:

- בירור וחיווק הזהות היהודית והישראלית של כל אחד מהמשתתפים.
- צמצום סטריאוטיפים, היכרות ויצירת הערכה הדדית, קרבה ותחושת שותפות ושייכות זה לזה על אף השוני.
- הרחבת קשת ההגדרות ושכירת הדיכטומיה בין דתיים לחילונים בישראל.

תהליך המפגש נע על שני צירים מרכזיים:

- הציר האיש, שבו עורכים המשתתפים היכרות עם "האחר", בוחנים את הגדרת זהותם ויוצרים בסיס משותף לדיון, על אף חילוקי הדעות.
- הציר הציבורי במדינה, שבו נבחנים ערכי היהדות והדמוקרטיה, החקיקה ועיצוב רשות הרבים בה, תוך בחינת מודלים לחיים משותפים.

המפגש אינו מתעלם מנקודות המחלוקת ואינו מבקש ליצור תחושת "יחד" מלאכותית או לחפש בהכרח הסכמה ותמימות דעים בין הצדדים, אלא לאפשר הבנה ולמידה של עמדות שונות, לפתח יכולת הכלה של דעות מגוונות ומנוגדות ולעודד מעורבות חברתית על בסיס הדומה ומתוך השווה. המפגש מזמין את המשתתפים לאזור אומץ להביא את עצמם, ובאותה מידה לקבל מאחרים.

מתוך אתר תנועת "גשר": <http://www.gesher.co.il>

חושבים:

1. ניכור, זרות, חולשה חברתית - זו נקודת המוצא שאותה רוצה תנועת "גשר" לשנות. האם אתם מסכימים עם נקודת מוצא זו?
2. אילו יתרונות מציעים מפגשי גשר לנוער חילוני?
3. אילו יתרונות מציעים מפגשי גשר לנוער דתי?
4. האם הייתם רוצים להשתתף במפגש דתיים וחילונים?

"וְקָרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנִי" (ישעיהו נח, יג)

עונג שבת מסורתית:

עונג שבת כולל בתוכו התענגות גשמית ורוחנית כאחד השלבים זה בזה – ארוחות של שליו ודגים לצד שינה משוכחת השלבים בתוכן ערכי-רוחני של לימוד תורה, דברי תורה, זמירות שבת וכדומה.

אומרים חז"ל: "כל הזוכה לענג את השבת זוכה לטעום בעולם הזה מעין עולם הבא. וזהו שאמר הקב"ה למשה: 'מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיע אותם' (בדברים י, א), שעל ידי שבת קודש יכולים ישראל להשלים עצמם באיחוד של הנשמה והגוף לשם שמים".

עונג שבת אלטרנטיבי:

חיים נחמן ביאליק ייסד בתל אביב הצעירה מנהג עונג שבת, מתוך אמונה כי "בלי שבת אנו אומה בזויה ושפלה" [...] שילדומם את ערך השבת בתוכנו כאובד כל מקום, ובייחוד בעיני הדור הצעיר". ההתכנסות הראשונה הייתה בשנת תרפ"ו - 1926 בבית הספר למוזיקה שולמית, אך בשל ריבוי המשתתפים עברה הפעילות לגימנסיה הרצליה, ולאחר מכן לבניין "אוהל שם" שהיה למשכן הקבוע של עונג שבת.

בפגישות השתתפו מאות משתתפים, והן כללו הרצאות של מיטב המומחים והמרצים, חילונים ודתיים, ובהם גם רבנים. ההרצאות עסקו במגוון נושאים הקשורים ליהדות ולארץ ישראל: תנ"ך ופרשנות המקרא, אגדה וספרות, ארכיאולוגיה והיסטוריה, קבלה וחסידות, משפט עברי וגיאוגרפיה. גם ביאליק עצמו נהג להרצות מדי פעם בפעם בנושאים הקרובים ללבו - שירת ימי הביניים בספרד, חינוך הנוער וסוגיות שעמדו על סדר היום של היישוב העברי. המשתתפים בכינוסי עונג שבת נהגו לפתוח כל מפגש בשירה בינם לבין עצמם. מאחר שביאליק היה חובב מוזיקה, הוא החליט לשבץ את השירה כמרכיב קבוע בהתכנסות, ואף הוסיף לשם כך מוזיקאים, חזנים ומקהלות. עונג שבת של ביאליק כלל אפוא שירי שבת, פזיטס מימי הביניים וכן שירים מודרניים פופולריים מאותם ימים. כך היה עונג שבת לכינוס שמיזג ישן וחדש ושיתף את הציבור ביצירה היהודית המתמשכת והמתחדשת.

חושבים:

עונג שבת של ביאליק – חילול הקודש או נדבך בתרבות יהודית-חילונית?

בתנועה מתמדת

סרטון: בתנועה מתמדת

בסרטון מצולמת תנועה ערה של מכוניות על כביש, ללא שוטר מכון, ללא רמזור, ובעיקר ללא שום תאונות ו/או פקקי תנועה. התנועה זורמת באופן חופשי, יחסית, למרות שכיווני הנסיעה שונים ואף מנוגדים.

חושבים:

1. מה ישראלי כל כך (לפחות סטריאוטיפית) בסרטון הזה?
2. מה כל כך לא ישראלי (באופן מציאותי מאוד) בסרטון הזה?
3. האם אפשר להגדיר את התנהלות הדתיים והחילוניים כתנועה הזורמת בכיוונים שונים ואף מנוגדים?
4. האם המודל שאליז עליו לשאוף הוא כמו הסרט, שהתנועה תזרום ללא הפרעות הדדיות?

שיר חדש אשירה לך

סרטון: שלמה ארצי ומקהלת בעלז

בסרטון מתועד שיתוף פעולה בין שלמה ארצי לחסידי בעלז, במסגרתו הם מקליטים שיר ביידיש, כשהסולן הוא שלמה ארצי ומלווה אותו מקהלת חסידי בעלז.

חושבים:

1. שלמה ארצי מצטרף לחסידי בעלז בשירתם משום שהוא מזכיר דרך היגיון והשפה באביו ובסבו. מה הרגשתם כאשר צפיתם בסרטון זה?
2. האם מבחינה מוזיקלית שירתו של שלמה ארצי מוסיפה איכות לשיר?
3. מדוע לדעתכם הקלטה משותפת של שלמה ארצי וחסידי בעלז צברה תהודה תקשורתית רבה כל כך?

"אלו ואלו..."

"אף על פי שאלו אוסרין ואלו מתירין, אלו פוסלין ואלו מכשירין, לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מבית שמאי. כל הטהרות והטומאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין, לא נמנעו עושין טהרות אלו על גבי אלו."

משנה יבמות א, ד

רמב"ם: "והטעם שלא נמנע אחד הפלגים מן השני בדברים אלו שהזכיר מפני שלא היו חושדין אלו את אלו שיכשילו אותם איזה מכשול בדבר שלפי דעתם הוא אסור ואף על פי שהאחרים סוברים שהוא מותר, כיוון שהסברא הביאתם להחמיר או להקל."

ר' עובדיה מברטנורא: "אעפ"כ לא נמנעו ב"ה מלישא נשים מב"ש, לפי שהיו מודיעים להם אותן הבאות מן הצרות ופורשין מהן."

חושבים:

1. בית הלל ובית שמאי לא נמנעו מלהינשא אלו לאלו. המחלוקות ההלכתיות העמוקות בין בית הלל ובית שמאי מעוררות שאלה: כיצד אפשרי הדבר? איזה הסבר מציעים הרמב"ם ור' עובדיה מברטנורא?
2. נסו לתרגם את ההסבר שהעלו המפרשים לעיקרון מנחה בשיתוף פעולה דתי-חילוני. מה המאמץ שנדרש מכל צד?

צו פיוס

צו פיוס חותר לקיומה של חברה שבה חיים זה לצד לזה, בהבנה ובכבוד הדדי, יהודים בעלי גישות שונות למסורת (חילונים, דתיים, חרדים ומסורתיים) ומתקיימים ביניהם קשרי גומלין מתוך תחושת שותפות וערכות הדדית.

המונח "צו פיוס" נולד אמנם כהברקה פרסומית, אך מאחוריו עומדת התפיסה כי אנו צריכים להתגייס למען הפיוס. לא מחר, לא רק כשהקרקע מאיים על קיומנו, אלא כל יום, כל אחד מאתנו. אם נהיה מודעים לצורך בהידברות ובהקשבה לאחר, נוכל אולי למנוע את הקרע הבא.

פיוס עבורנו הוא חתירה לשלום בין אנשים בעלי תפיסות מנוגדות. פיוס אינו ויתור על עמדות, וודאי שלא חיבוק מטשטש-הבדלים. פיוס אמתי הוא זה שמעודד מגוון של השקפות בחברה ואת קיומן של מחלוקות בין ההשקפות המנוגדות. אבל יותר מכל, פיוס משמעו הידברות בין אנשים החלוקים ביניהם; כי רק הידברות אמיתית יכולה להבטיח שפערים ומחלוקות לא יתפכו לקרע.

זה אולי נשמע קל, נעים, מתחמק מקונפליקט. אבל האמת היא שהבחירה ב"פיוס" היא הבחירה הקשה. קל יותר ללכת לקצוות, לראות שחור ולבן, לשבור את הכלים. האתגר האמיתי הוא זה שאנו מציעים: לגלות אחריות, לשבור סטריאוטיפים, לא לוותר על העמדה אבל להקשיב גם כשקשה מאוד. הדרך הזו - דרך המפגש, השיח, הראייה המורכבת - קשה, אך משתלמת יותר. רק בדרך זו נוכל לגלות אחריות חברתית אמיתית, שבה כל פרט וקבוצה רואים גם את אלה שמסביב, ולא מתכנסים בתוך עצמם.

מתוך אתר הארגון "צו פיוס": <http://www.tzavpius.org.il>

חושבים:

1. מה אתם יודעים על ארגון "צו פיוס"?
2. האם אתם מאמינים כי אפשר ליצור פיוס הדדי בין אנשים בעלי תפיסות אידאולוגיות מנוגדות?
3. צו פיוס מול סוגיית הגיוס (לצה"ל) - האם פתרון סוגיה זו עשוי לתרום לפיוס?
4. על מה, לדעתכם, צריך לוותר למען פיוס, אם בכלל?

חן המקום על יושביו? האומנם?

שאלה:

האם לדעת הרב צריך לגור ביישוב מעורב (דתיים וחילונים יחד)? מה היתרונות? מה החסרונות?

תשובה:

ברכה ושלום,

[...] המשנה בפרקי אבות פרק ו, משנה ט אומרת:

אמר רבי יוסי בן קיסמא פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתני לו שלום. אמר לי: "רבי, מאיזה מקום אתה?" אמרתי לו: "מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני". אמר לי: "רבי, רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות?" אמרתי לו: "בני, אם אתה נותן לי כל כסף זהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה, לפי שבשעת פטירתו של אדם אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד, שנאמר (משלי ו) 'בהתהלך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחק'. בהתהלך תנחה אותך – בעולם הזה, בשכבך תשמור עליך – בקבר, והקיצות היא תשיחק – לעולם הבא. וכן כתוב בספר תהילים על ידי דוד מלך ישראל (תהלים קיט) 'טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף' ואומר (חגי ב) 'לי הכסף ולי הזהב אמר ה' צבאות'".

"איוו דר אלא במקום תורה" - משמעותו שמקום מגוריו של האדם יוכל לקרב אותו לקב"ה טוב יותר, הן בדיווין אדם לחברו - עזרה הדדית, קירוב לבבות, דוגמה אישית וכו', והן בדיווין בין אדם למקום - חינוך דתי, בית כנסת פעיל לתפילה בציבור וכו'.

על כן, הפרמטר היחיד בבחירת מקום מגורים צריך להיות מה מקרב אותנו כמשפחה לעבודת ה' בצורה הטובה ביותר.

מעובד מתוך האתר "במעלה הרשת": <http://www.maale.org.il>

חושבים:

1. "איוו דר אלא במקום תורה" - האם אתם מסכימים עם פרשנותו של המשיב בנוגע למקום תורה?
2. מהם היתרונות והחסרונות הציבוריים של מגורים ביישוב מעורב?
3. מהם היתרונות והחסרונות הפרטיים של מגורים ביישוב מעורב?
4. רבי יהודה הלוי אשלי, בעל הסולם בספרו "פרי חכם" כתב: "רק בדבר הזה [בחירת הסיכיה והחברים] יכול אדם להעזיל. אולם לאחר שבחר את הסיכיה, הוא מוסיף בידיהם כחומר ביד היוצר". בחנו מחדש את תשובותיכם לאור תוכנה זו.
5. מה ההבדל, מבחינה דתית, בין מגורים בעיר לבין מגורים ביישוב קהילתי מעורב?

"זה ייתכן, זה אפשרי, כל עוד אנחנו..."

חינוך משלב לדתיים וחילונים

זה אפשרי!

בית ספר משלב הנו בית ספר שבו לומדים דתיים, מסורתיים וחילונים יחדיו בהרגשת נוחות ושוויון, ומגדירים את זהותם מתוך שהייה יחד ולמידה משותפת. מבחינה חינוכית יש במסגרת משלבת דגש על נושאים של זהות יהודית וישראלית, היכרות עם ארון הספרים היהודי, ערכים יהודיים וחינוך לסובלנות ולכבוד לאורחות החיים השונים.

אם גם אתם מאמינים שחינוך משלב זה הדבר הנכון - הצטרפו אלינו!!!

אם גם אתם מאמינים כי ילדים יכולים וצריכים ללמוד יחד תוך שמירה על הזהות מחד גיסא וכבוד לדרכו של האחר מאידך גיסא - הצטרפו אלינו!!!
אם גם אתם מאמינים שחינוך משלב הנו בסיס לחברה ישראלית בריאה - הצטרפו אלינו!!!

מתוך מודעת פרסומת למען חינוך משלב

חושבים

1. האם אתם מאמינים שחינוך משלב שבו לומדים ילדים דתיים וחילונים כאחד אפשרי?
2. האם יש הבדל בין חינוך בני נוער לעניין זה?
3. נסו להשיב על השאלה מזווית שונות:

נערה דתי/ת:

נערה חילונית/ת:

מבוגרת חילונית/ת:

מבוגרת דתי/ת:

שירה חדשה או עגלה ריקה?

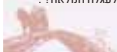
לפניך שתי התייחסויות לחילוניות:

לבדי / חיים נחמן ביאליק

כלם נשא קרוח, כלם סחף האור,
שירה חדשה את-בקר חייכם הרנינה;
נאני, גחל רד, נשתבחת מלב
תחת כנפי השכינה.
כך, כך נשארת, והשכינה אף-היא
כנה ימנה השבוכה על-ראשי הרעידה.
ידע לבי את-לכה: חרד חרדה עלי,
על-בנה, על-יחידה.

מסופר שבמסגרת שיחה ביקש החזן
איש להמחיש לראש הממשלה דאז, דוד
בן גוריון, מדוע על העולם החילוני לכבד
ולהכפיף עצמו בפני הגישה הדתית, וביטא
זאת באמצעות המשל הבא והשאלה
הרסורית:

"עגלה מלאה ועגלה ריקה נפגשות על
גשר. כלום לא דין הוא שתפנה העגלה
הריקה את המקום לעגלה המלאה?"

שאלות למחשבה:

- האם, כאדם מאמין, אתה חש חלק מ"עגלה מלאה"? במה "העגלה שלך" מלאה?
- האם, לדעתך, אפשר להגדיר את העולם החילוני כ"עגלה ריקה"?
- האם, לדעתך, אפשר להגדיר את העולם החילוני במילים "שירה חדשה את-בקר חייכם הרנינה"?
- האם אתה חש שהשכינה בודדה/ מנורשת/ שבורת כנף/ בוכייה?

שירה חדשה המעלה על נס את התרבות שאיננה דתית

או עגלה ריקה המזלזלת בתרבות זו?

ומהו היחס שלך?

ציין במילה אחת רגש מצוי המאפיין את יחס הדתיים לחילוניים ולהפך בישראל 2012.

ציין במילה נוספת את מערכות היחסים הרצויות (ניתן להעזר בבנק המילים המצורף).

המצוי: מה החילוני מרגיש

הרצוי: מה ראוי כי החילוני ירגיש

המצוי: מה הדתי מרגיש

הרצוי: מה ראוי כי הדתי ירגיש

בנק מילים: כבוד, שנאה, אהבה, קנאה, זרות, שותפות, בלבול, עוצמה, הערכה, חיבה, סרדה, תמימות, אמפתיה, נאיביות, עוינות, דחייה, גאווה, דעתנות, ילדותיות, שמחה, הוגנות, אדישות

אהבת ישראל

דף משימה זוגי

קראו את קטע המידע שקיבלתם ובצעו את המשימות שלהלן:

1. סכמו בכמה מילים את הרעיון המרכזי המוצג בקטע.

2. האם הקטע שקראתם ריגש אתכם? מדוע?

3. הקטע מציג קושי מסוים ביחסי דתיים חילונים. מהו הקושי?

4. האם מוצע בקטע הג'ל פתרון? מהו?

5. היערכו להצגת תוצרי החשיבה שלכם בפני המליאה.

אהבת ישראל

דף משימה קבוצתי

קראו את קטעי המידע שקיבלתם ובצעו את המשימות שלהלן:

תנו כותרת המושכת את הלב ונוגעת במהות כל קטע.

1.

כל אחד מקטעי המקורות שלפניכם מציג קושי. רשמו מתחת לכל קטע מהו הקושי.

2.

בחלק מן הקטעים מוצע פתרון. מהו הפתרון? האם אתם מזדהים עם פתרון זה?

3.

מהו הקטע שריגש אתכם כקבוצה, יותר משאר הקטעים? מדוע?

4.

בחחו וציגו/ה שיעביר את בחירתכם בפני המליאה.

אלוי מעצמנים

אלוי מנחמים

וע"ו
יחד שבטי ישראל
יחסי דתיים חילוניים
אלו דברים ש....

אני רוצה לשפך

שני אי אגם

אח...

אני רוצה לשפך

דף שיקוף יחד שבטי ישראל

חשוב לנו לציין כי כמה תלמידים רצו לדבר על...

הסוגיות העיקריות שבהן עסקה הכיתה היו:

אנחנו רוצים לשתף ברעיונות או בסיפורים מרגשים שעלו במהלך הביור...

רעיונות מעשיים ... פרויקטים ... יוזמות ...

אנחנו, תלמידי כיתה _____, מציעים בזאת:

להלן כמה דעות מיעוט שלא זכו להסכמה, עוררו מחלוקת, או אפילו חוסר נחת:

להלן עוד כמה רעיונות טובים שעלו בכיתתנו, והחלטנו לוותר עליהם בשלב זה.

בשלב ראשון החלטנו לפעול בנושא יחד שבטי ישראל בדרך הבאה:

רשמו:

נציג הקהל:

מחנך הכיתה: